

MA 4 APR

© Ewa-Marie Rundquist

**ANNE SOFIE VON OTTER
& BROOKLYN RIDER**

SONGS OF LOVE AND DEATH

SPOT/DE OOSTERPOORT

20.15 UUR

ANNE SOFIE VON OTTER & BROOKLYN RIDER

MUZIEK VAN SCHUBERT
EN WAINWRIGHT

ANNE SOFIE VON OTTER MEZZOSOPRAAN

BROOKLYN RIDER

JOHNNY GANDELSMAN VIOOL
COLIN JACOBSEN VIOOL
NICHOLAS CORDS ALTVIOOL
MICHAEL NICOLAS CELLO

PROGRAMMA

RUFUS WAINWRIGHT

Trois Valses Anglaises

(2021, arr. Colin Jacobsen)

I. Listen to the queen

II. Friend in common

III. Watching the monarchs come in

FRANZ SCHUBERT

Strijkkwartet nr. 14 Der Tod und das Mädchen
allegro

Der Wegweiser uit Winterreise
(arr. Osvaldo Golijov)

Strijkkwartet nr. 14 Der Tod und das Mädchen
andante con moto

Die Nebensonnen uit Winterreise
(arr. Osvaldo Golijov)

Strijkkwartet nr. 14 Der Tod und das Mädchen
scherzo: Allegro molto

Einsamkeit uit Winterreise
(arr. Osvaldo Golijov)

Strijkkwartet nr. 14 Der Tod und das Mädchen
presto

RUFUS WAINWRIGHT

Three songs for Lulu

(arr. Colin Jacobsen)

I. Give me what I want

II. Sad with what I have

III. Who are you New York?

Anne Sofie von Otter (1955) is al haar hele carrière een toonbeeld van vernieuwing. De Zweedse mezzosopraan werd wereldberoemd als opera- en liedzangeres, maar haar muzikale horizon is veel breder. Het klassieke repertoire is haar uiteraard lief, maar ze heeft ook altijd het avontuur gezocht met vertolkingen van repertoire van onder meer Elvis Costello, ABBA, The Beatles, Kate Bush, Björk en Brad Mehldau. Met het Amerikaanse strijkkwartet Brooklyn Rider weet Von Otter zich vanavond in de rug gesteund door vier muzikanten die al even open-minded zijn. *Songs of Love and Death* beweegt zich op het snijvlak van pop en klassiek en combineert een selectie van liederen uit Schuberts *Winterreise* en diens ontroerende strijkkwartet *Der Tod und das Mädchen* met werk van de Canadese zanger Rufus Wainwright.

Ook al gaapt er een gat van 145 jaar tussen de dood van Schubert en de geboorte van Wainwright, Anne Sofie von Otter beschouwt beiden gewoon als singer-songwriters. De liederen uit *Winterreise* zouden nu waarschijnlijk gewoon als popsongs worden gezien en Wainwright op zijn beurt slaat regelmatig een brug naar de klassieke wereld en componeerde al een aantal opera's.

Maar vanavond geen klassiek werk van Wainwright, maar twee verzamelingen van songs. Anne Sofie von Otter zingt drie tracks van Wainwrights album *All Days Are Nights: Songs for Lulu* uit 2010, een plaat vol diep-persoonlijke,

muzikaal sobere nummers, waarbij de zanger zichzelf begeleidt op piano. Brooklyn Rider-violist Colin Jacobsen arrangeert ze voor deze opvoering. Wainwrights *Trois Valses Anglaises*, weemoedige, dansbare en lyrische songs, stammen uit 2021 en gingen in wereldpremière tijdens deze *Songs of Love and Death*.

Voor zulke ruimdenkend muzikanten als vanavond op het podium van De Oosterpoort is de stap naar Schubert niet groot. Zowel de titel als het thema van vanavond zijn gebaseerd op het veertiende strijkkwartet van de Duitse componist, *Der Tod und das Mädchen*. Volgens velen kwam Schubert met dit aangrijpende werk in mineur dit werk voor het eerst tot volle wasdom. In het zicht van de dood componeerde Schubert *Winterreise*. De Argentijnse componist Osvaldo Golijov maakte speciaal voor Anne Sofie von Otter en Brooklyn Rider arrangementen voor sopraan en strijkkwartet.

Maar of u nu wel of niet bekend met het werk: het krijgt via de prachtige stem van Anne Sofie von Otter een vertrouwde, warme kwaliteit die recht naar het hart voert. The Washington Post was al bij dit *Songs of Love and Death* en schreef: "Lang niet elke zanger speelt dit klaar. Je hebt iemand nodig die alle muziek onbevoordeeld benadert en het talent heeft te communiceren door middel van zang, een zeldzame gave."

RUFUS WAINWRIGHT

TROIS VALSES ANGLAISES

I. Listen to the Queen

*Listen to the queen
Try to understand
What it is she means*

*Try to understand
Understand the dream
Whilst upon the lake
It's gleaming*

*Listen to the world
Try to understand
Why it feels so cold*

*Try to understand
Understand the dream
Whilst upon the lake
It's steaming*

*Whilst upon the lake
I'm leaving*

*Listen to the queen
Try to understand
What it is I mean*

*Try to understand
Understand the dream
Whilst upon the lake*

II. Friend in Common

*We have a friend in common
Or shall we say a person
You've spoken to this someone
And so have I*

*We have a friend in common
All right let's say a human
You've gazed upon them somewhat
And here are we*

*And perhaps there's a tiny molecule
That's escaped from me inside of you
Or from you to me*

We have a friend in common

*Or perhaps in this massive universe
There's another happy two of us
Or is it just*

*We have a friend in common
Wearing a cape and have my hair down
I've slipped on the ice and now it's
snowing
Or is it just*

We have a friend in common

RUFUS WAINWRIGHT

TROIS VALSES ANGLAISES

III. Watching the Monarchs come in

*Watching the Monarchs come in
Paper wings over the ocean
Realize a butterfly's sting
Is to be noble over everything*

*Watching the monarchs go by
Means that it's fall and it will soon be cold
Realize a butterfly's cry
Is always goodbye see you again when I'm old*

One must be a monarch in the dark

*Watching the monarchs go round.
Makes me feel sad that you're not around
Realize a butterfly's crown
Is understanding the world upside down*

*Oh how I wish I could understand
The way this upside-down world should be
Realize a butterfly's pain
Is hardly the pin prick that death brings to claim it
for me*

One must be a monarch in the dark

Watching the monarchs come in

FRANZ SCHUBERT

SELECTIE UIT WINTERREISE

Der Wegweiser

*Was vermeid' ich denn die Wege,
Wo die ander'n Wand'rer geh'n,
Suche mir versteckte Stege,
Durch verschneite Felsenhöh'n?*

*Habe ja doch nichts begangen,
Daß ich Menschen sollte scheu'n, -
Welch ein törichtes Verlangen
Treibt mich in die Wüstenei'n?*

*Weiser stehen auf den Straßen,
Weisen auf die Städte zu.
Und ich wandre sonder Maßen
Ohne Ruh' und suche Ruh'.
Einen Weiser seh' ich stehen
Unverrückt vor meinem Blick;
Eine Straße muß ich gehen,
Die noch keiner ging zurück.*

Die Nebensonnen

*Drei Sonnen sah ich am Himmel steh'n,
Hab' lang und fest sie angesehn';
Und sie auch standen da so stier,
Als wollten sie nicht weg von mir.
Ach, meine Sonnen seid ihr nicht!
Schaut ander'n doch ins Angesicht!
Ja, neulich hatt' ich auch wohl drei;
Nun sind hinab die besten zwei.
Ging nur die dritt' erst hinterdrein!
Im Dunkel wird mir wohler sein.*

Einsamkeit

*Wie eine trübe Wolke
Durch heit're Lüfte geht,
Wenn in der Tanne Wipfel
Ein mattes Lüftchen weht:
So zieh ich meine Straße
Dahin mit trägem Fuß,
Durch helles, frohes Leben
Einsam und ohne Gruß.
Ach, daß die Luft so ruhig!
Ach, daß die Welt so licht!
Als noch die Stürme tobten,
War ich so elend nicht.*

RUFUS WAINWRIGHT

THREE SONGS FOR LULU

I. Give me what I want

*Give me what I want
And give it to me now!
Don't be such a holy cow
Everybody knows that
You can't make it happen*

*Give me what I want
And give it to me now!
Don't be such a greedy sow
Everybody knows that
You have never been down*

*Especially after
Never having been there*

*I'm the one who has
And I will tell you this
With a biblical kiss
I will eat you
Your folks
And your kids for breakfast*

*I'm the one who has
And I will tell you this
That I would never wish
Death upon you
Your cats
Or your throw cushions on Christmas*

*Especially after
Never having really
Done anything at all*

*You can't be the one
No you can't be the one
No you can't*

*Be the one
No you can't be the one
No you can't be*

RUFUS WAINWRIGHT

THREE SONGS FOR LULU

II. Sad with what I have

*Sad with what I have
Never met a more unimpressed,
depressed lad
Blue boy doesn't have a thing on me*

*Sad with what I have
Never met a more repressed
Motionless cad
Bluebeard doesn't have a thing for me*

*Then I think of you
How could someone so bright love
someone so blue?
Guess the world needs what I have
And what you do*

*Guess the world needs both the sun
And the moon too
Sad with what I have except for you*

III. Who are you New York

*Saw you on the corner
Saw you in the park
Saw you on the platform
Of Grand Central Station*

*Saw you at the racetrack
Saw you on the lawn
Saw you in the Madison Square Garden
screaming
Who are you? Who are you?*

*Saw in the rainbow
Saw you in the dark
Saw you on the landing of the Empire
State Building
Who are you? Who are you New York?*

*There are many answers
There are many points
Take him or then take her
And then find them together
Who are you? Who are you?*

*The city will tell you
But I must know
Tell me do
Who are you New York?*

© Shervin Lainez

“They are four classical musicians performing with the energy of young rock stars jamming on their guitars, a Beethoven-goes-indie foray into making classical music accessible but also celebrating why it was good in the first place.”

Pittsburgh Post-Gazette over Brooklyn Rider

“Anne Sofie von Otter is een rasperformer, die erin slaagt alles wat ze doet volkomen naturel te laten klinken.”

de Volkskrant ★★★★